

njih obležala. Tu začne gnjiti in zavrevati in napravi tako črevesno vretje. Ta bolezen je po tem takem zelo nevarna, kajti ali vmori takoj po zapeki v črevesu, ali pa napravi drisko, katere nasledek je večidel tudi pogin živinčeta.

Najbolj so pozna žrebeta, ki so se konec aprila ali začetek majnika povrgla, tej bolezni podvržena, ki navadno takrat nastaja, ko kobile nimajo ali nobenega, ali ne primerne, ali pa le premastno mleko. Kajti v maternem mleku je neka tvarina, katera je potrebna in sposobna imenovano smolo iz črevesa spraviti in tako zavrevanje te smole v črevesih zabraniti.

Da se tej bolezni v okom pride, se morajo breje kobile pridno semtertje goniti in se mnogo gibati, predno storijo; klaja jim mora biti bolj zmerna in pičla, vsaj 14 dni pred porodom in primerni čas po njem. Kar se bolnih žrebet tiče, se jim mora obilno nasteljati, jih toplo odevati in če jih začne po črevesu grizti in se živinčeta začno po tleh valjati, morajo se na tleh pridržati. Dobro jim denejo mlačne klistire kamiličnega čaja, ki se morajo vsako pol ure ponavljati, vendar pa z veliko previdnostjo, ker se jih mlada živinčeta močno branijo in se jim zoperstavljajo. Znotraj se jim daje ricinovega olja in če tega ni pri roki, lančnega olja 30—45 gramov na jedenkrat, kakor je živinčce močnejše ali slabejše. V olje se vpolje 1 ali dva jajčna rumenjaka, kateri zmesi se prilije polagoma $\frac{1}{4}$ litra studenčnice. To se živinčetu po dvakrat na dan zjutra in zvečer podaje. Ako je kaj vogljeno-kisle magnezije pri roki, tako je dobro, če se te onemu zdravilu po 4 gramov pridene.

Sejmi. 30. aprila v Dolu, Konjicah, Studenicah; 1. maja pri sv. Barbari v Haložah, v Celju, pri sv. 3 Kraljih, na Hajdinu, na Muti, na Ljubnem, v Lipnici, v Trbovljah, v Velenju; 3. maja pri sv. Križu pri Ljutomeru, v Podšredi, Loki, na Ptujski gori, v Selnici na Dravi; 4. maja pri sv. Jurju pri Celju, na Gomilskem, v Konjicah, v Gornjemgradu, Vidmu, Slov. Bistrici; 7. maja v Brežicah, Ormužu, Rogatecu

Dopisi.

Od Velke. Kakor iz zanesljivega vira vem, bili so se napotili trije gospodje, ravnatelji železniških postaj v Vuhredu, na Breznem in v Šent-Lovrencu, k Sonsovim na Brezno. Govori se, da so imeli zato poseben namen. Pri Milemotu se pogrešajo lepi prostori za obhajanje šulvereinskih burk; kajti kréma pri Milemotu je jako priprosta, pri Sonsovih pa so prostori za gospode. Šli so tedaj bojda ovi gospodje tje čez Dravo moledovat gospo oštarico, naj bi privolila, da se stolica nemškega šulvereina prenese iz Velke od Milemota v Sonsove sobane

na Brezno. A glej! Gospa odbije laskavo prošnjo. Šulvereinski prvaki so zbog tega precej poparjeni.

„Biti slovenske krvi bodi Slovencem ponos!“ Neka bledolična gospodična na Velki, katera bi naj deco v šoli mili materni jezik učila, pa je menda drugih misli, nego naš slavni pesnik, kajti ta gospodična je z ovimi tremi gospodi šla na Brezno brž čas za mešetarico. Ta gospodična je bojda iz Ljubljane doma. Slovenka, Ljubljanka! ko bi vedele v Ljubljani vaše slovenske sestrice, kako se na Štirkem za prajzovski šulverein poganjate, kaj bi neki storile z vami, ko bi vkup prišle? Mi svetujemo, da omenjena učiteljica še za časa sama sebe spozna ter iz lokave poti krene na pošteno slovensko stezo. Ob enem pa opomnimo, da učitelji in učiteljice na slovenskem Štajerju imajo slovensko deco pred sebo, katera le slovensko ume. Podučujte torej našo mladež v njenem slovenskem jeziku, sicer bote z vsem svojim podučevanjem le prazno slamo mlatili!

Iz Ptuja. (Ali imamo pomoč proti oderuhom?) Oderuhi nahajajo se po vsem svetu; oderuštvo je nadloga, ki tare razne narode in zatorej ni redka, pa tudi ne nova prikazen. Tudi pri nas v Ptujem okraju je kuga oderuštva jako razširjena; oderuhi se nahajajo med meščani in vaščani, odirajo bogatini, nekteri trgovci, obrtniki in kmetje, odirajo taki ljudje, ki so se svoje dni kaj učili, pa tudi taki, ki se niso ničesar učili, ki neznajo niti pisati, niti brati. Od kod pride to? Meni sta znana dva glavna vzroka ali izvira. Prvi vzrok je ta, ker se nekaj let sem med bivalstvom uboštvo hudo širi, posebno po Haložah in gornjem polji; drugi je ta, ker smo sosedi Hrvatske, kjer je oderuško židovstvo, kakor na Ogrskem in Poljskem doma, in ker tega vedno več s Hrvatskega k nam prihaja in se med nami naseljuje. Uboštvo Haložanov zakrivili so deloma ti sami, ker so slabo gospodarili in zapravljali, dokler so gorice rodile in je vino imelo ceno, deloma tista gospoda — posebno Ptujka, — s kojo so se Haložani začeli rano bratiti; s kojo so barantali, od katere so jemali živež in denar na posodo, deloma slaba leta. Zdaj nahajajo se Haložani v takem položaji, da se človeku zdi, da jim ni več pomagati. Kmet je v Haložah redka prikazen; največ posestev in najlepša posestva nahajajo se v tujih rokah; prejšnji gospodarji so viničarji in hlapci; oni posestniki domačini pa, ki še so, so zadolženi, nemajo živine, nemajo skoro živeža, ker jim manjka njiv, da bi si ga sami pridelali in denarja, da bi kupovali živino in živež, ker gorice ne rodijo. Prebivalci gornjega polja poubožajo, ker je zemlja nerodovitna, a so vendar močno obdačeni. Kdor potrebuje denar in si ga ne more pridelati ali zaslužiti, mora si ga izpo-

soditi. Tako je, tako je bilo, tako bo. Haložan zabajal je rad in pogosto v mesto, ko je imel cvenk; pa tudi potem, ko ga ni bilo več, ko je bil „suh“, šel je v mesto cvenka iskat, si ga izposoditi. Ako je imel lepo posestvo z ugodno lego, ako je imel soseda gospoda, kateremu je bilo do tega, da dobi kmeta v roke, da povekša svoje posestvo pridobivši sosednega kmečkega, ter je obljubil mastne obresti, najmenje 10% — in za „dobroto“ vsako leto par polovnjakov vina, posrečilo se mu je, da ga je „gospod sosed“ uslišal, da se ga je usmilil ter mu je posodil potrebne novce. Tako je začelo oderuštvo na domačih tleh prve klice poganjati.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Ljubljane. (Hudodelstvo.) „Slovenec“ piše: Neki devetletni deček iz vasi „Cerkvišče“ v fari Podzemelj, pasel je v logu poleg domače vasi svinje; blizo njega je pa drugi 14letni deček tolkel na cesti kamenje. Tu pride po cesti tuj človek, ogovori dečka, ki je kamenje tolkel ter ga prosi, naj mu pokaže pot proti Črnomlju in zato mu obljubi deset krajcarjev. Ko ta 14letni deček noče z njim iti, gre tujec k onemu, ki sprejme desetico in gre nekoliko časa daleč z njim. Nič več se ni vrnil k svoji čedi in ne k svojim staršem. Ta tujec, prava divja zver v človeški podobi, ga je zaklal v grmu in ostudno razmesaril. — Ko pridejo zvečer svinje same brez dečka domu, so mislili njegovi starši, da je kje v logu zaspal in ga gredo nemudoma iskat. Ali kako se vstrašijo, ko ga v gledajo vsega krvavega ležati pod grmom! Bil je že mrtev in odrezan mu je bil del telesa. Oni deček na cesti pa je še vedno kamenje tolkel, ne da bi bil kaj videl ali slišal, kaj se je z njegovim tovarišem zgodilo. Ko so mu sporočili, kaj se je zgodilo, je povedal, da je prišel mimo prav čedno, meščansko oblečen človek, ki je spravil umorjenega saboj, ker on ni hotel z njim iti. Obleka tujčeva je bila črna. Brodar ob Kolpi je pa pozneje naznanil, da se je tisti večer prav takošen človek prepeljal čez Kolpo in jo potem mahnil proti Karlovcu. Sodnija vse moči napenja, da bi zasledila morilca, pa do sedaj še ni nič gotovega znanega.

Oseba hudodelnikova kakor tudi to, da se je hudobija zgodila pred Veliko nočjo in sicer na nedoraslem dečku, je dala povod, da se tu po Dolenjskem kakor tudi po sosednjem Hrvaškem enoglasno sodi, da mora biti vzrok ostudnega umora židovski — talmudski fanatizem in talmudski velikonočni obred, ki potrebuje kristijanske krvi.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Presvitli cesar so s patentom dne 23. aprila razpustili državni zbor

ter ukazali, da se takoj razpišejo nove volitve. Volitve bodo po celi državi dognane v ednem tednu. Za volitve na Štajerskem so odločeni naslednji dnevi t. l.: 1. v kmečkih občinah 2. junija, 2. v mestih in trgih 5. junija, 3. za trgovsko in obrtniško zbornico 8. junija, 4. za veleposestnike 9. junija. — Presvitli cesar bodo 2. maja v Budimpeštu slovesno odprli deželno razstavo. Pri tej priliki bodo vsi udje cesarske hiše priučeni. — Liberalci so izdali ravno tisti den, kakor so imeli presvitli cesar na Dunaji prestolni govor, volilni manifest, zaradi kterega je bilo 5 liberalnih listov konfisciranih. Konfiskacija bila je od vlade potrjena, a deželna sodnija je liste oprostila. — Dvorni svetovalec Lienbacher stavil je predlog, da bi se v prihodnjem državnem zboru konservativni Nemci združili pod njegovo zastavo in se tako od Slovanov odcepili, kedar bi bil kak predlog na dnevnem redu, ki bi se Slovanstva dotikal. Zoper ta predlog jeli so se skoro vsi konservativni časopisi oglašati. — Pri konferenci katero so avstrijski škofje na Dunaji imeli, se niso samo posvetovali o kongruji; sestavili so namreč „memorandum“, v kterem zahtevajo krščansko vzgojo otrok v narodnih in srednjih šolah, katoliške učitelje, posvečevanje nedelj in praznikov itd.; tudi govori „memorandum“ o cerkveni upravi verskega zaklada — Ogerski vladni list „Budepesti Közlöny“ piše, da se je načrt postav o preosnovi ogerske zbornice magnatov sprejel, z vsemi spremembami, katere je zbornica magnatov želela. Tako je ta reč dognana, o kateri se je toliko po časnikih pisalo. — Govori se, da Gališki deželni zbor se snide sredi junija; drugi deželni zbori bodo bržčas zborovali v oktobru. — Iz Krškega na Kranjskem se piše, da so si občine tamošnjega sodnijskega okraja postavile dosedanega državnega poslanca g. Viljema Pfeifferja ednoglasno za kandidata.

Vnanje države. Na Francoskem se ministri pogosto menjajo. Pred nekterimi tedni bilo je novo ministerstvo sestavljeno in že se je finančni minister svojemu poslovanju odpovedal zaradi bolehnosti. Prepir med Francozko in Egiptovsko vlado še ni poravnal; Francoski namestnik generalnega konzula je dobil od vlade povelje diplomatično poslovanje vstaviti in oditi. — V afganskem vprašanju ni nobene spremembe. Zato nihče ne ve, bode-li mir, ali vojna. Ruski listi si sicer prizadevajo dokazati, da bi za obe državi dobro bilo, če bi se mir napravil, vendar pa se Rusi in Angleži pripravljajo na vojno. Rusko vojno ministerstvo je ukazalo, da se pri vseh polkih subalterni častniki pomnožijo od jednega do sedem. Hitro se še ne bode vojna začela, ker angleška kraljica ni doma. Po postavi pa se vojna ne more začeti brez privoljenja obeh zbornic in kraljice. — Na Nemškem so v državnem zboru stavili predlog, da bi